

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan zvečer, imiši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiristopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo uljudno vabilo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim je potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da jo ob pravem času ponové, da pošiljanje ne preneha in da dobé vse številke.

„SLOVENSKI NAROD“

velja za ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Vse leto . . . K 22.— Četrt leta . . . K 5-50
Pol leta . . . „ 11.— En mesec . . . „ 1-90
Za pošiljanje na dom se računa za vse leto K 2.—.

S pošiljanjem po pošti velja:

Vse leto . . . K 25.— Četrt leta . . . K 6-50
Pol leta . . . „ 13.— En mesec . . . „ 2-30

Naroča se lahko z vsakim dnevom, a hkratu se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne oziramo na dotično naročilo.

List se ustavlja 10. dan po potekli naročnini brez oziroma vsakemu, kdor ne vpošlje iste ob pravem času.

Upravištvo „Slovenskega Naroda“.

Birokratizem.

Avstrijski javni uradi tiče še globoko v tistem zastarelem, vsakemu napredku protivnem, vse društveno in gospodarsko gibanje morečem birokratizmu. Uradi na Kranjskem niso nič slabši pa tudi nič boljše, kakor uradi v drugih kronovinah. To velja tudi za našo finančno upravo. Tej še danes ne gre v glavo, da se morajo obstoječi zakoni uporabljati obstoječim razmeram primerno, še danes misli, da je jahanje paragrafov vrhunec modrosti, in se kar ne more iznebiti tistega kitajskega cofa, ki ga nosi ves birokratizem še izza pradednih časov. Potrebe trgovine, industrije, javnih korporacij: to vse je deveta briga, če tega razločno z nedvomnimi besedami ne določuje tisti paragraf, katerega ravno misli zajahati. Vidimo to pri odmerjenju osebne dohodarine, vidimo to pri obžezanem obdavčenju trgovcev in obrtnikov, tako koristnega kreditnega društva, vidimo in občutimo to pri potresnem posojilu, povedal je to z najostrejšimi besedami posl. Luckmann v deželnem zboru, vidimo to povsod, kamor le pogledamo.

Ozrmo se le v drugo polovico naše države, na Ogrsko. Kako skrbno varuje in neguje ondotna finančna uprava svojo industrijo, svoje trgovstvo in svojo obrtnijo! Kjer je v okviru zakonskih določil le količkaj mogoče, tam se pomaga. Pa pri nas? Ravno nasprotno! Tako imamo na primer na Kranjskem 8 pivovaren. Če odštejemo gorenjske tovarne in par malih žag, je to skoraj edina industrija na Kranjskem. Konkurenca v pivu je skoraj znosna, uprav umazana. Vsak razsoden človek bi mislil, da če bi se le jeden pivovarnar oglašil pri finančni upravi za najmanjšo pomoč proti izvenavstrijski konkurenci, da jo brezpogojno in precej doseže. Pa ni tako! Finančna uprava vidi svoj paragraf, tega zajaha in nihče je ne more prepričati, da napačno jaše. V črnomaljskem in metliškem okraju je skoraj jedino polje, kjer bi si naše pivovarne mogle malo odpomoči, kjer konkurenca še tako ne pritiska. Dve, tri pivovarne omislile so si tam ledenice, postavile zaloge piva v sredino okrajev, v Črnomelj, čakajoč odjemalcev. Pa kaj hočejo! V sosednem Karlovcu, ki je od vsakega v pošte prišlih krajev črnomaljskega in metliškega okraja bolj oddaljen ko mesto Črnomelj, je pivovarna, tej treba pomoči, ne našim. Bog obvaruj, da bi naša finančna uprava, našim, v tukajšnji deželi davke plačujočim pivovarnarjem priskočila v pomoč, pomagati treba karlovski pivovarni, saj ta na Ogrskem davke plačuje. In pomagano bi bilo tako lahko, če bi se le dotične pivotoče prisililo, da iz Karlovca došlo pivo postavijo finančni straži, dočim ogrska finančna uprava glede kranjskega piva v varstvo svojih pivovaren to in sploh spolnovanje vseh zadevnih predpisov do pičice zahteva. Poglejmo Oslinico pri Kočevju. To je občina, kateri proti sčasoma lakota. Ogrska uprava s tako krutostjo zahteva od naše strani spolnjevanje vseh določil, da v to občino ne prineseš niti litra piva ali kile sladkorja, če ga prej na Ogrskem ne obdačiš. Poglejmo na Brod ob Kolpi ali v Bregano pri Samoboru. Bog ne daj, da bi kateri hrvaških naših sosedov, recimo kilogram mesa na Kranjskem

kupil in v sosedno na Hrvaškem ležečo vas nesel. Vzamejo mu meso in mu ga makar v vodo vržejo. S tem pomaga ogrska uprava svojim mesarjem, podpira svojo obrt. A pri nas? Poglejmo našo užitnino.

Deželni zbor kranjski sklepa leto za letom, naj deželni odbor v zakup vzame pobiranje užitnine od vina in mesa. Da to sklepa, ni nič čudnega, saj je dežela pri tem davku interesirana s svojo doklado 40%; večina občin pobira in nekatere pobirajo prav visoke občinske doklade. Interesirani so na tem davku poleg države torej tudi dežela in večina občin. Gre se tu za tak davek, kakor je vsak drugi.

Človek bi torej sodil, da mora biti finančni upravi prav všeč, da se je tega zakupa lotila javna, pri davku interesovana korporacija, dežela, ki daje državi, kar ji gre in občinam, kar jim gre, ki eventualni prebitek končno porabi za javne deželne namene. A kdor tako sodi, je v zmoti. Finančna uprava zajaha svoj paragraf in ga jaše, če prav se od daleč vidi uprav kitajski cof. Znebiti se hoče dežele kot zakupnika. Veliko lepše je, če gre prav po paragrafi, kjer se računa pri dražbi na več ponudnikov, sedaj ponuja samo jeden ponudnik, in ne več. Da pa ta edini zakupnik toliko ponuja, da kdo drugi pobiranje teh davkov noče za tako svoto prevzeti, kaj to briga finančno upravo. Paragraf ima v mislih pri dražbi več ponudnikov in ne samo jednega, zapisnik o zakupni dražbi govori le o jednom ponudniku in ne o večjem številu, pisanja je malo, delo hitro dovršeno, kje in kdaj je to še ugajalo birokratizmu? To ne sme biti! To je grozno! Dežela, ki te že od leta 1828 udomačene navade, za katere je že nebroj šimeljnov v arhivu shranjenih, se mora ugnati v kozji rog. Stare navade se morajo rešpektirati, sicer se pogrezne svet in z njim — cof.

Užitninski zakon določa, da je pred zakupom skusiti užitnino plačujoče stranke odkupiti. Finančna uprava dobro ve, vsaj vedeti bi to morala, da se to določilo o katerem se ob pobiranju užitnine po pri- vatnih osebah ne more reči, da bi bilo

brez pomena, zlorablja po nekaterih denarja lakomnih in povsod dobiček iskajočih osebah, ki svoj upliv pri upravnih izkoriščajo, da pa to določilo nima prav nobenega pomena več, če užitnino pobira dežela. Pa paragraf je tu, hajd na njega, stara navada je, da se tako dela, kdo nam hoče braniti! Dobička naj nimajo občine, naj nima dežela, imajo naj ga reprezentant in morda še kateri v odboru sedeči bogataš, saj ga bolj potrebuje nego občine, nego dežela. Pa ko bi se to še postavno delalo! Znan nam je slučaj na Gorenjskem, kjer so se stranke kar izročile par skupaj prišlih gostilničarjem s pretvezo, da ti reprezentujejo večino vseh v dotičnem okraju izvršujočih obrtnij. Pa bilo je navzočih le nekaj čez tretjino. Ostali obrtniki so odločni nasprotniki društva, celo neka občina, boječa se za svoj prihodek na obč. dokladi, se je proti tako osnovanemu društvu izrekla. Pa je morda kaka pritožba pomagala? Bog varuj! Finančna uprava bere določilo, da je najprvo poskusiti pogoditev strank, pa zaja paragraf, potem je taka oddaja v intencijah ministrstva, torej na kolena pred intencijami ministrstva, vrh tega je nepostavno osnovano društvo že potrjeno, kje je birokratizem že kaj preklical, zlasti če je rekurz nemogoč, torej je društvo postavno, ostane postavno, rešen je paragraf, intencije ministrstva so spolnjene. Kje je človek, ki bi ovrigel na takem birokratizmu slonečo oblastveno odredbo?

In tako vidimo, kamor se ozremo v naši finančni upravi, v vsem in povsod pravi pravcati birokratizem v najgroznejši obliki. Tolažilno je le, da drugod ni nič boljše.

V Ljubljani, 31. januarja.

Šolski etat.

Pri razpravi o ljudskem šolstvu v proračunskem odseku je grof Stürgkh govoril o pomanjkanju učiteljstva na Štajerskem ter zahteval ustanovitev še enega nemškega učiteljskega na Gor. Štajerskem. Naučni minister Hartel pojasnjuje glede prošnje učiteljstva za uvrstitev istega v enake plačilne razrede, kakor so državni

nožem ali zagnal stol v glavo. Vidiš, kam te zapelje življenje po letoviščih! In nihče me ne obžaluje, nihče ne čuti z menoj... kakor da bi moralo tako biti. Da, celo smejejo se. Toda razumi vendar, živa žival sem, živeti hočem! To ni komedija, temveč tragedija! Čuj, če mi že ne daš revolverja, pa čuti vsaj z menoj!

Muraškin. Saj čutim!

Tolkačov. O vidim, kako sočustvuješ!... Z Bogom. Peljem se v Anhovis po klobase... Praška za zobe tudi še potrebujem, potem pa, hajdi, na kolodvor.

Muraškin. V katerem letovišču pa prebivaš?

Tolkačov. Tam ob Mrtvi rečici.

Muraškin. (Veseli.) Ali res? Čuj, ali poznaš Olgo Pavlovno Finbergovo, ki tudi tam stanuje?

Tolkačov. Poznam jo, celo osebno sem znan z njo.

Muraškin. Ali je mogoče! Kakšen slučaj! Oh, kako všeč mi je to! To je res lepo od tebe!

Tolkačov. Kaj pa je?

Muraškin. Ljubi, predragi, ali mi moreš izpolniti majhno prošnjo? Pokaži se prijatelja! Daj mi častno besedo, da storiš to!

LISTEK.

Iz tragikomike življenja.

Ruski spisal Anton Čehov.

(Konec.)

Le poslušaj dalje. Naposled se pripeljem do letovišča. Sedaj, mislim, bi bilo dobro, po storjenem delu kaj piti, dobro jesti in malo zaspati, kaj ne? Toda to ni mogoče, kajti žena preži že dolgo na me. Jedva sem pogoltnil juho, že se spravi na me, hlapca božjega — rips raps — in sedaj treba kam iti, k diletantski predstavi ali na plesni venček. Ugovarjati ne smeš, soproj si, in beseda „soproj“, prenešana v jezik letovišča, se imenuje brezumna žival, na kateri lahko jezdiš ter ji naložiš toliko tovara, kolikor se ti poljubi; bati se ti ni treba, da bi se v to mešalo društvo za varstvo živalij. Greš torej k predstavi »Škandal v plemenitaški rodbini« ali h kakim drugim taki igri. Tam ploškaš na povelje soproge, sam pri sebi pa besniš. Besniš in čakaš, da bi te zadela kap. In potem, na zabavi moraš gledati, kako plešejo, iskati ženi plesalcev, in ako jih ni dovolj, se moraš sam truditi in pri

četvorki tudi sam skakati. Po polnoči se vrneš iz gledališča ali z zabave in ne čutiš ničesar več o človeku v sebi — poginola žival, ki jo je zakopati.

Toda končno si vendar le dosegel svoj cilj. — Slečeš se in ležeš v postelj. Diven čut to! Zamižiš in zaspiš... Ugodno ti je, prijetno in gorko. Saj razumeš to, otroci ne javkajo za steno, soproge ni in vest ti je mirna — boljšega se niti ne želiš. Zaspiš torej, toda nakrat zaslišiš: Dzzz!... Komarji! (Plane pokonci.) Komarji! Trikrat naj bodo proklete, te vražje mušice! (Stisne roke v pesti.) Komarji! To je egipčanska nadloga, inkvizicija! Dzzz! Ali čuješ? Tako tožeče brenči, žalostno, kakor da te prosi oproščanja, pri tem pa te kanalijska vpiči, da se praskaš celo uro. Kadiš, biješ po njem, skrivaš glavo — zaman, ni je rešitve. Naposled se ne zmeniš več zanje, udaš se v mrcvarjenje: sesajte, vražja svojati! Jedva pa si se navadil na komarje, ko se začne še druga egipčanska nadloga... V salonu začne soproga študirati s svojim tenoristom romance. Podnevi spi, ponoči pa se pripravlja za diletantske koncerte. Ah, ti moj Bog! Ti tenorji! To je muka, proti temu niso komarji nič! (Poje): »Ne reci,

da mladost je izgubljena«... »Kot začaran stojim pred teboj« (Ciganske pesmi)... O, ti nič — ničvredneži! Kri so mi izsesali. Da bi se nekoliko oglušil, začnem sledeče: tolčem se s prsti po sencih poleg ušesa; in tako tolčem približno do štirih... dokler se ne razideta. Oh, brat, daj mi vode!... Ne morem... No... in tako nenaspan vstaneš ob šestih in sedaj — naprej, na kolodvor. Vsled strahu, da ne bi zamudil, tečeš, in ta nesnaga, megla, mraz, brrr!... In ko prideš v mesto, se začne zopet stara pesem. Tako je, brat! Ničvredno življenje, to ti rečem, svojemu sovražniku ne želim takega življenja. No, sedaj razumeš, bolan sem! Teško diham, imam zgago in neprestano me mori tesnoba čut, želodec neče delati, oči so mi motne... ne boš mi verjel, postal sem psihopat (se ozre), k Čechotu ali Mersejevskemu pojdem... saj veš, ta sta najslavnejša zdravnika v blaznici. Imam trenutke, ko se sam vrag v meni oglašja. V času jeze in ko hočem postati bebec, kadar pikajo komarji ali pojejo tenorji, tedaj mi postajajo oči motne, nakrat planem pokonci, letam, kakor da sem se opeknel, po vsej hiši in kričim: »Po krvi mrem! Po krvi!« In v resnici bi prebodel koga z

uradniki štirih nižjih kategorij. Taka uvrstitev, da bi stala državo do 40 milijonov kron več. Tudi na interpelacijo zaradi ustanovitve slovenskih ljudskih šol v Trstu je odgovarjal minister, češ, da je zadeva v štadiju — presojevanj. Razmere pa da so zato tako neugodne, ker ni šolsko zakonodajstvo za tržaški teritorij še popolnoma izdelano. V zadevi slovenske šole pri Sv. Jakobu v Rožku pa je podan rekurz, ki se še ni rešil. — Glede zahteve klerikalcev, naj bi se obisk ljudske šole skrčil na 7 let, pa odgovarja minister, da bi bilo v to svrhu treba državne šolske zakone premeniti.

Francija za kanale in luke.

Poldrugo milijardo frankov hoče žrtvovati Francija za napravo kanalov preko dežele, po katerih bodo plule trgovske ladje, in za nove luke. Zbornica je že dovolila 6635 milijonov frankov za 8 novih kanalov, za izboljšanje 7, že obstoječih vodnih cest in 11 luk. Zvezale se bodo s kanali največje reke, kar je v narodnogospodarskem, stratežičnem in političnem oziru največje važnosti. Tudi Atlantsko in Sredozemsko morje hoče Francija združiti s kanali ter tako vzeti važnost Gibraltarju. Zveza Italije s Francijo postane tako direktna. Angliji, ki se je doslej opirala na Gibraltar, Malto in Egipet, se prizadene s tem velik udarec, kajti njene kontrole bo za Francijo in Italijo konec. Tudi za Avstro Ogrsko bo nova zveza z Atlantskim morjem ugodnejša.

Nemčija se oborožuje.

Prusija si je na tihem in na splošno presenečenje preskrbela veliko število hitrostrelnih topov, a sedaj si je hotela skrivaj nabaviti tudi več novih vojniških ladij. Ta poskus pa se je ponesrečil, ker ga je izdal berlinski »Vorwärts«. Nemčija je nameravala pomnožiti svoje vojno ladijevje, ki se rabi v inozemstvu ter popraviti več starih ladij. Mornarični minister pl. Tirpitz je bil zaradi tega interpeliran ter je svoj načrt priznal. Nemčija se torej na tihem in neprestano oborožuje, pomnožuje svoja bojna sredstva na suhem in na morju ter skrbi neprestano, da bo dobro pripravljena za vsak slučaj.

Vojna v Južni Afriki.

Uradno se potrjuje, da je holandska vlada začela pri angleški vladi posredovanje za mir, ter je vprašala, pod kakšnimi pogoji bi Anglija vojno z Buri ustavila. Holandski ministrski predsednik Kuyper je v haaški zbornici potrdil, da je Balfourjevo poročilo v angleški zbornici resnično. Predpogajanja za mir se vrše, ali doženejo mir, je seveda drugo vprašanje. Angleži še niso sporočili svojih mirovnih pogojev, a gotovo je, da neodvisnosti Burum ne priznajo. Buri pa še vedno upajo, da dosežeta Krüger in dr. Leyds, burški poslanik v Haagu, sprejemljive mirovne pogoje. Buri bodo vsekakor zahtevali amnestijo za bojne vojnike v obeh republikah in tudi za ustaše iz Kaplandije. V Londonu upajo, da se doseže vsaj začasno premirje, Baje imata glede miru odločilno besedo Botha in Devet. Kuyper je imel v Lon-

donu pogovor z Rosebëryjem, ta pa s kraljem Edvardom. Gotovo je, da skuša nizozemska vlada spraviti mirovno vprašanje v tir, dvomljivo pa, ali bodo Buri hoteli docela odnehati. Razmere na bojišču so jim baje sedaj precej ugodne. Listi poročajo obširno o burskih koncentracijskih taboriščih, kamor so Angleži nagnali ujetnike in ujetnice. Taborišča so sredi suhih puščav brez dreves in vode. Bivališča Burorov so večinoma platneni šotori in barake brez pohištva. Ženske z malimi otroci leže navadno na golih tleh ali na kocih. Hrane manjka. Meso je gnilo in ga familije, katerih člani so še pri četah, sploh ne dobe. Manjka tudi drv. V taborišču pri Bloenfonteinu je 3000 oseb in le 50 mršavih krav za preživljenje. Vročina pa je navadno 32—36° R. Mila sploh ni dobiti. Zato je vse blatno, kar pospešuje epidemije. Tako je opisala angleške tabore ujetnikov angleška dama, miss Hobhouse. Zato je Chamberlainovo utajevanje teh razmer čisto navadna laž, ki kaže samo, na kako nizkem stališču morale in poštenja so celo angleški ministri.

Najnovejše politične vesti.

Budgetni odsek je razpravljal včeraj in danes o ljudskoškolskem etatu, jutri pridejo na vrsto visoke šole, a prihodnji teden srednje šole. — Obsmrtnica prestolonaslednika Rudolfa. Cesar je prebil včeraj zjutraj pri krsti svojega pok. sina. Vence so položili na krsto: nadvojvoda Ludovik, 1. ulanski polk in nemški cesar. — Nespravljeni Poljaki. Lvovski politiki so na svojem shodu protestirali, da bi se vršeški dogodki izrabljali za zbliževanje Poljakov k Burum. — Wolf tudi deželni poslanec. Pri včerajšnji dopolnilni deželnozbornski volitvi v Toplicah je bil W. zopet izvoljen z 2846 glasovi. Njegovi nasprotniki so dobili do 892 glasov. — Srbsko-črnogorsko prijateljstvo. Častni pobočnik srbskega kralja Miloš Vašić je dobil nalog, da obnovi kot specialni kraljev poslanik prijateljske vezi s Črnogorom. — Nemčija kupi Filipine. Angleški listi poročajo, da se vrše med Nemčijo in Združenimi državami pogajanja zaradi odkupa Filipin. V ta namen je baje potoval nemški princ Henrik v Ameriko, a tudi pomnožitev nemškega brodogradništva. — Ameriški Poljaki v New Yorku, in sicer v vseh 28 odločnih poljskih klubih so priredili skupno protestno zborovanje zoper postopanje Nemčije napram rojakom. 2000 udeležnikov bo oddalo sprejeto resolucije demonstrativno princu Henriku. — Pretep v bruseljski zbornici. Med socialisti in klerikalci je nastal včeraj pretep v zbornici. Ker se je tudi tribuna vmešala, dal je predsednik več oseb zapreti, sejo pa je zaključil. — Trgovinska pogajanja med Turško in Angleško so se zopet pričela.

Dopisi.

Iz Drage, 29. januarja. Pretečeni

teden je obhajala Draga redko slavlje, šestdesetletni jubilej rojstnega dne in imendana gospoda župana Pavla Turka. Od vseh strani so prihiti sorodniki, znanci in prijatelji, da se poklonijo njemu, ki se je že toliko žrtvoval za blagor in korist občine, njemu, ki je bil in ostane vzor neutrudljivega, naprednega rodoljubnega Slovana.

Po končani maši, koje se je vdeležilo nebroj občinstva, se vrnil je slavnostni obed v prekrasno okinčani dvorani. Raz strehe videl si plapolati slovenske trobojnice, katere so se nekako ponosno dvigale proti nebu, naznanjajoč daleč na okrog, da je tu slovenska hiša, hiša neupogljivega rodoljuba, da se praznuje danes nenavadni praznik, kojega se ima z Drago vred veseliti ves slovenski narod. Nad krasnim, od soproge podarjenim sedežem odsevala je pomenljiva z zelenjem in primernim napisom ozaljšana jubilatova slika, pravi simbol značajnega, odločnega moža. Tu se mu je poklonil v prvi vrsti njega ponos, krepka mladika, starejši sin Edvard Turka, čestitala mu je udana soproga z nedolžnimi otročiči, tu so mu doneli od celega omizja krepki navdušeni živio-klici, slaveč vrline velepošтовanega, mnogozasluženega slav-

ljenca. Bil je ginaljiv prizor in marsikomu se je solzilo oko, ko smo zapazili v svoji sredi nežno ovetko, štiriletnega sinka Stankota, podarivšega dobremu skrbnemu očetu v znak ljubezni in hvaležnosti šopek svežih cvetlic. S tem je bila nekako slavnost otvorjena in kmalu so se čule prisrčne ovacije. Gospod sin pozdravi ga v imenu družine, povdarjajoč njegovo vzorno neomejeno očetovsko ljubezen do svojih otrok. Njemu je sledil g. župnik, ki je segel s svojim jednatim govorom v delovanje gospoda župana, navduševal navzoče k slogi in očrtal žalostne razmere, v kojih se je boriti za pravice toli zatiranega slovenskega naroda napram osebam, ki so se priklatile v ondotno občino in z nekakim napovedovanjem v boj zaklele po svoji brezmejni strasti vničati značaj slovenske Drage. Spomnil se je tudi, kar je vse hvale vredno, revnih otrok slovenskega odredka in nabral v to svrhu 22 kron. Čast mu!

Z navdušenim aplavzom je bila sprejeta napitnica izbornega govornika gospoda Ivana Rusa, dičnega župana v Loškem potoku. Nazdravil je slavljencu kot tovarišu in obširno razpravljal o nevenljivih zaslugah, koje si je stekel v zadnjih desetletjih kot zvest sobojevnik za blagor naroda. Krasnemu govoru sledilo je še mnogo drugih prisrčnih pozdravov z istim navdušenjem in prepričanjem. Koliko zaupanja in ugleda uživa župan tudi izvan Drage, pričale so v ogromnem številu došle brzojavne in pismene čestitke. Posebno ginljivo je bilo pismo inženirskega tehnika gospoda Jakoba Turka, koje se je navzočim prečitalo.

Le prehitro je minevala ura za uro. Prišla je noč in ž njo vred novi pokloni, nove čestitke. Tam na bližnjem holmcu se je zasvetilo in kmalu je bila razsvetljena temna noč od visoko plamtečih kresov, spremljeni z zopetnimi navdušenimi živio-klici. Tekmovalo je torej vse, staro in mlado, da dostojno počasti ljubljene župana. Zginilo je sovraštvo, ni je bilo nestrpne napetosti, legla je vsaj za nekaj časa nad to razburkano dolinico bratovska vez ljubezni in miru. V resnici, bil je to praznik, kakršnega obhajajo redki jubilarji in kakršnega gosp. Turk po vsej pravici zasluži. On je mož, na kojega sme s ponosom zreti ves slovenski narod. Kar je pridobil Draga na gospodarskem polju, da ima danes slovensko narodno-napredno lice, vse to so zasluge gospoda župana Pavla Turka. On ne pozna praznika, njegovo življensko geslo je delo, s kojim se je povspel do istih vsestranskih simpatij, koje uživa še danes ves vesel, čvrst, zdrav in krepak kot jubilar na pragu častite starosti. Naj bi mu bilo to geslo tudi v prihodnje sveto, da postane njegovo ime kakor svetla zvezda na nebo neizbrisljivo med prvimi sobojevniki slovenskega naroda.

Jubilarov odkritosrčni prijatelj.

Vabilo k družbi sv. Mohorja.

Za Mohorjevo družbo sta pač zimski in jesenski čas najbolj imenitna, ker oba sta ji čas žetve. V zimskih mesecih sprejema družba svoje udeležence in njih letne doneske, in čim več jih je, tem večje je tudi njeno veselje. Jeseni pa družba svojim udom pošilja novo duševno hrano, šestere lepih knjig. Če gre torej vse po sreči, veseli se najprej družba družbenikov, pozneje pa družbeniki družbe!

Naj bi nam tudi letošnje leto prineslo prav veliko takega medsebojnega veselja! Zato pa se obračamo do dragih rojakov z zopetno prošnjo: Pridružite se naši res vseslovenski družbi, da se nas zbere zopet prav častno število pod varstvom naših varuhov, svetega Mohorja in Fortunata! Vsak Slovenec, vsaka Slovenka štej si v sveto dolžnost, da je sam ud Mohorjeve družbe, in da ji s prijaznim opominom in vabilom pridobi še novih udov! — Posebno prosimo častite naše poverjenike, da ob vsaki ugodni priliki, v cerkvi kakor zunaj nje, zopet postavijo svojo zgovorno besedo za našo družbo, in tako čim več svojih vernikov privabijo k nji. Na potrebo, veliki pomen in mnoge koristi družbe sv. Mohorja in njenih knjig nam na tem mestu pač ni treba znova opozarjati. Naznanjamo samo, da družba svojim udom letos poda sledeči književni dar:

1. „Zgodbe sv. pisma“. 9. snopič. Za dr. Lampetom nadaljuje dr. J. Ev. Krek.

2. „Slava Gospodu!“ Molitvenik.

3. „Poljedelstvo“. II. del. Posebno poljedelstvo. Spisal Viljem Rohman. — Obseba nauke, kako treba paziti na gnoj, semena razne rastline, imenitne za poljedelca. Knjiga se ozira na naše domače razmere in slovenski poljedelci naj nikar ne zamudé, omisliti si jo!

4. „Zimski večeri“. Za odraslo mladino spisal prof. Jož. Stritar. — Ta pisatelj je dobro znan našim bralcem že po prejšnjih knjigah »Pod lipa« in »Jagode«. V tej knjigi je zbral zopet lep šopek pesmij, »drobnic«, t. j. tehtnih izrekov, mičnih basnij, prizorov, povestic itd. — Sploh blagá, ki je pripravno zlasti ob zimskih večerih kratkočasiti mlado in staro.

5. „Veliki trgovec“. Spisal je to zanimivo povest Engelbert Gangl in izide kot 54. zvezek »Slovenskih Večernic«. — S to knjigo vstrežemo tolikokrat izrečeni želji po daljših povestih.

6. „Koledar“ za leto 1903. — Koledarja potrebuje pač vsakdo; tako primernege in združenega z drugimi knjigami na Slovenskem ne dobiš. Tajnik se bo potrudil, da bode vsebina kolikor mogoče raznovrstna in vabljiva.

Tak je naš književni dar; koristno se družiti s prijetnim, pouk z zabavo, in vsak ud najde v knjigah »svoj del«, nekaj, kar ga posebno mika in vleče! Slovenci, na Vas je, da naše knjige romajo v čim največjem številu med naš narod, da se naša družba razširi povsodi! — Gg. poverjenike še posebej prosimo, da tudi letos trudoljubivo nabirajo širom domovine raztrešena krdela Mohorjanov in jih vpisujejo v našo družbo. Nabiralne pole z denarjem naj se odboru dološilajo **do dne 5. marca**. Mnogo truda, sitnostij in nepotrebnih stroškov povzročajo nam tisti, ki nam ne dološilajo ob pravem času udnine!

Posamezne ude in take kraje, ki nimajo 15 udov, pa prijazno opozarjamo, da morajo po družbenih pravih letnini (2 K) dodati še 40 vinarjev za upravne stroške, namreč za zavoj, spremnico s kolekom, delo itd. Seveda morajo potem poštino, ki znaša veliko več, še sami plačati.

Mili Bog naj blagoslovi naše delo in geslo za Mohorjevo družbo bodi: »Ne nazaj in navzdol, marveč vselej naprej in navzgor!«

V Celovcu, dne 28. prosinca 1902.

Odbor.

Izpred sodišča.

Pri deželni sodnji so se vršile včeraj pod predsedstvom gosp. deželnosodnega svetnika Schneditza sledeče bolj zanimive prizivne obravnave:

1. „Ablauzerji Petrigerji!“ je imenoval 30. l. stari mesar in posestnik Andrej Turk iz Višnje gore mitniška uslužbenca Miho Ocepka in Jožeta Škubica. Peljal je namreč omenjenega dne skozi mitnico na Dolenjski cesti voz s kožami in lojem. Ker so uslužbenci pretehtali loj in kožo, je bil mesar silno razburjen; baje mu je uslužbenec Oceppek vrgel tudi jedno kožo tako na voz, da ga je ranila na obrazu. Vsed tega jim je zaklical inkriminirane besede in okrajno sodišče ga je obsodilo na 5 dni zapora z 1 postom. Proti tej sodbi je mož vložil priziv na deželno sodnijo, katera je pa obravnavo radi zaslišanja novih prič preložila.

2. Dva mošnjčka. Nekateri ljudje nimajo nikakoršnjega mošnjčka in nosijo denar kar v žepu: drugi zopet so zadovoljni, če imajo en mošnjček, — da je le ta poln; 20 l. stara dekla Marija Zorič iz Ljubljane ima pa čudno navado. da nosi vedno dva mošnjčka s seboj. Tako tudi 27. t. m., ko jo je prijel stražnik J. Jerovšek. Ta stražnik, ki je imel omenjenega dne službo na semnju na Cesarja Jož-fo trgu, je opazoval, da se Marija Zorič in še neka druga dekla vedno skupaj držita. Nakrat je pričela ona druga dekla glasno vpiti, da ji je nekdo denarnico vkradel. Stražnik je Marijo Zorič prijel in v istini so našli pri njej dva mošnjčka; jednega je spoznala druga dekla, služkinja Antonija Jazbec za svojega in »če bi bilo devet Bogov«, bi prisegla na to. Okrajna sodnija je obsodila taticio Zorič na mesec dni zapora ter povrnitev okradenega denarja, proti kateri sodbi je Zorič vložila vsklic; deželna sodnija je potrdila prvo sodbo. S silo mora uslužbenec odvesti obsojeno iz dvorane; vedno še kriči, da ima čudno navado, nositi dva mošnjčka pri sebi.

Da bi začel novo obravnavo, pokliče predsednik: »Johana Arhar!« Stara kmetica vstopi z solzami v očeh. »Ali ste Vi Arhar?« — »Ne, gospod, jaz sem Lenka Blažič, saj je tukaj zapisano —« »No potem pa počakajte zunaj!« Ženica zopet odide. Vstopi druga, tudi kmetska starka. »Ali ste Vi Arhar?« — »Ne, gospodi, jaz sem poklicana —«. Ko se še te ženice iznebijo, se izkaže, da Johane Arhar sploh ni navzoče. Vkljub temu se izvrši obravnavo proti njej.

3. Posneto mleko. Mlekarico iz krakovskega predmestja Ivano Arhar je

namreč nekdo ovadil, da mu je prodala posneto mleko kot dobro. Okrajni sodnik jo je obsodil zato na 10 K globe, žena pa se je pritožila; zmanjkalo ji je baje lastnega mleka in radi tega ga je kupila od neke druge mlekarice in prodala naprej. Ta izgovor ji pa nič ne pomaga, kajti deželna sodnija zavrne njen priziv. Krakovčanke se baje silno togotijo nad tem...

4. Hud pes. 38 let stara Marija Ahlin na Karlovski cesti je bila že enkrat obsojena, ker je njen slabo priklenjeni pes popadel pasanta. To pa ni nič pomagalo, njen pes se je veselil še vedno nezalušene svobode in tako se je 1. decembra zgodilo, da je popadel ognjegasca Fr. Suhadolnika, mu strgal bluzo in ga ranil. Zato je okrajni sodnik obsodil gospo Ahlin na 30 K globe in plačilo odškodnine. Njen priziv ji pa ne pomaga nič, kajti deželna sodnija potrjuje prvo sodbo. Gospa bode morala torej svojega psa vsejedno, in če jo še tako srce boli, bolje prikleniti; kajti njen pes se menda ne boče odvadil na vade — grizti...

5. Ivana Božiča, v Ljubljani obče znanega pod hudomušnim imenom »Kimec«, je v neki gostilni privezal zadnjič neki hudobni gost k mizi; potem ga je še sunil, da je padel. No, Ivan Božič ga je pa vrgel precej nekonzilijantno med stole... Okrajni sodnik mu je dal 48 ur, a vložnemu prizivu se ni ugodilo.

6. Komična starica. Blaž Švarca je bil od okrajnega sodnika v Radovljici obsojen zaradi manjše nezvestobe, a je vložil priziv. Po obravnavi nastopi tudi preje omenjena 80letna Lenka Blažič kot prič. Jokavo upije, »ti, ti, povej, kako si me zmerjal, ja, ja, le povej, jaz sem stara —«. Toženčevemu vzklicu se ugodijo vsejedno in starica, ki klepetala, vkljub svojim 80 letom še prav izborna, zakliče pesimistično: »Zdaj pa nikamor ne morem iti...«

7. Njen boršt... 65 let stara in radi tatvine predkaznovana Tereza Zakovšek z Vrhnik je bila na Vrhnik obsojena na 5 dni zapore, ker je v Ogrinovem borštu posekala nekaj bukev in gaber. Ta boršt je bil namreč enkrat last njene družine in vkljub temu, da so ga prodali, si ne pusti žena izbiti iz glave, da je še njen. Dva, trikrat se je boršt že prodal, a ženica pravi še vedno, da je njen. Bila je že preje enkrat kaznovana, a to je vsejedno — boršt je naš! Njenemu prizivu sodni dvor ne ugodijo in ženica bo morala zopet v luknjo, a boršt je vsejedno njen. Smehljaje ji pravi predsednik: »Če boste še enkrat posekala, boste na gauge prišla«. Ona pa gre in — si misli svoje: »Boršt je pa le naš«.

8. »U vorenk so ga imeli!« pristnega konsumarja Petra Snoja namreč, ki je 39 let star, oženjen in po poklicu krojač v Slapah. Mož je namreč dobil po neki zasebni tožbi Franceta Klešnika 24 ur zapore. Še tisti dan je šel h Klešnikov hiši in klical: »Danes so me pa u vorenk imeli; če bi pa tako fejt govoriti ne znal, bi mi dal še en teden!« Nato pa je še glasno upil: »Kje je dobil Klešnik denar? Zaslužil ga ni!« No, zato je bil obsojen na teden dni zapore. To kazen je pa spreminilo deželno sodišče v 4 dni zapore. Te 4 dni je hrabri konsumar iz Slap pač — zaslužil...

Dnevne vesti

V Ljubljani, 31. januarja

— **Osebnosti.** Gozdni eleve v Idriji g. Rudolf Neuwinger je imenovan asistentom. Rudniški mojster v Idriji g. Kandut je šel v pokoj in je dobil tem povodom srebrni zaslužni križec s krono.

— **Ljubljanski škof kot agent.** V »Soči« čitamo jako zanimivo razkritje, da je namreč ljubljanski škof razposlal na cerkvena oskrbnišтва na Goriškem pisma s svojim podpisom, v katerih pravi, naj zavarujejo cerkve in drugo pri »Vzajemni zavarovalnici« v Ljubljani. Ljubljanski škof, knez katoliške cerkve, torej osebnost agenta za svojo zavarovalnico. Upamo, da bo odslej »Slovenec« z večjim spoštovanjem pisal o agentih, katere je doslej silno zaničeval, ko je sam škof postal agent. Sicer nimamo temu razkritju drugega nič pristaviti, kakor da občudujemo škofovo mnogostransko delavnost. Škof je dušni pastir, administrator cerkve, podjetnik, graščak in agent, pospeševatelj konsumov, agitator in je tudi v zvezi s krčmo svojega brata. Pri tako mogočtranski delavnosti seveda ni mogoče, da bi škof v vsaki stroki tudi dobro delal; nekatere stroke mora zanemarjati, in sicer kažejo vladajoče razmere, da trpi dušno pastirstvo in administracija cerkve.

— **Repertoar slovenskega gledališča.** Jutri, v soboto, 1. februarja se igra prvič na slovenskem odru Sudermanov igrokaz »Čast«, s katerim

je dosegel največji in najtrajnejši uspeh. Sudermanov »Dom« je našemu občinstvu v najlepšem spominu, gotovo bo ugajala zato tudi duhovita moderna drama »Čast«. Glavne vloge igrajo gg. Deyl, Dobrovolny, Verovšek, Dragutinovič ter gdč. Ruckova in g-a Lounska.

— **Z Bleda** se nam piše: Knez Windischgratz je daroval za ognjegasca 500 K in za blejske ubožce pet obligacij srebrne rente po 200 K. Povodom koncerta za revne šolarje je knez daroval v ta namen 200 K.

— **Poljedelsko ministrstvo** je podelilo podpornemu društvu za dijakke na idrijski realki 300 K podpore.

— **V občini Hotič pri Litiji** so se vršile občinske volitve 29. t. m. Izid je za napredno stranko še dosti povoljen; vendar bi bilo opomniti, da naj naprednjaki zastopajo z vsa vsemno prizadevanja svoje stranke, drugače se zna pripetiti, da ob malomarnosti njenih pristašev nasprotnik zaseje vztrajen plevel in preplavi z morečo meglo slovenske poljane. V I. razredu so voljeni za odbornike gg. Ivan Jenko, načelnik žel. postaje; Mihael Poklukar, šolski vodja; Ivan Bokal in Fran Dobravec, posestnika. V II. razredu gg. Fran Cerar, Fran Blaž, Fran Bajde in Anton Damijan. V III. razredu Anton Bric, Matija Absec, provizor; Fran Drnovšek in Martin Jeretin, c. kr. tajnik okr. glavarstva in posestnik.

— **Iz Dolenje vasi pri Ribnici** se nam piše: Naš gospod župnik Šalehar je za dušni blagor svojih ovčic zelo vnet, oznanil je letos zopet, da bode misijon kakor skoro vsako leto, kar je on v naši sredi. V zvezi vsem misijonom in vsem bratovščinam pa naše ljudstvo moralno grozno propada; vrše se skoro vsak čas tožbe radi nenravnosti, da se človeku, kateri ima res kaj srca za narod, kar lasje ježe. Kdo je kriv tega moralnega propadanja, gospod župnik? Kdo ima pri izpraševanju deklet in žen največje veselje, ako jim razklada o vsakojakih svinjarijah spolskega življenja in to z vidnim užitkom? Kaj pa, gospod župnik, menite o tatvini v konsumu Vašega kolege Žuška? To so gotovo najbolj verne duše Vaše stranke katere so kradle, a vedele to so zopet razne osebe, katere so vse v Vašem hlevu, a vendar niso tatov izdale. Gospod župnik, kaj ste vzgajili s svojim verskim fanatizmom družega, kakor tolpo potuhnjencev in potuhnjencev? Za sedaj to, kmalu pa kaj več o našem konsumu in o vsej tatinski bandi.

— **Klerikalci v idrijskem okraju** so ustanovili kar hkrati dve novi posojilnici, v Doleh in na Vojskem. »Jednakopravnost« piše o tej ustanovitvi: Srečni kmet, sedaj ti bodo ti črnuhi delili denarja kolikor boš hotel, pri volitvah pa ti nastavijo nož na prsi in gorje, ako si upaš biti drugega prepričanja kakor tvoji pijani župniki. Pri vsej tej stvari smili se nam le ubogi kmet, ki je sedaj s svojim podpisom dal lahkomisljeno svoje premoženje v farske roke, in bojimo se, da dožive naši kmetje tako presenečenje, da bodo še dolgo pomnili, kdaj so si ustanovili svoje posojilnice. Gospodu nuncu, ki nima nika kega premoženja, se je lahko zavezati, on ne izgubi ničesar, saj svoje kapitale skriva, da še fiskus ne more do postavnega davka, drugače pa je s premožnim kmetom. Da imajo pri teh posojilnicah gospodje sami vse v rokah, je samo ob sebi umevno. Gorski si je izbral v odbor še dva moža, ki ne znata niti pisati niti brati, in tudi na Vojskem ni dosti bolje. Kako poslovanje bode, ako slučajno eden teh voditeljev zbolijo, si lahko mislite. Zgoditi se mora tako, kakor v Šebreljah. Tam so morali šele vse zadružnike povprašati, koliko ima vsak naloženega ali izposojenega denarja, da so lahko nekoliko knjiga sestavili. Koliko vse to velja, bodo kmetje šele videli, kedar bo treba račune plačati. Vam pa, božji namestniki, povemo, da se tega vašega podjetja prav nič ne ustrašimo, kajti dokler je v vaših rokah, imamo le prepričanje, da smo se približali zopet korak naprej našemu cilju, in da zaslepel kmet tem hitreje uvidi, da delajo njegovi dušni pastirji le za podjarmljenje kmetov in za svojo nikdar dovolj napolnjeno malho.

— **Iz Št. Ruperta** se nam piše: V vasi Draga se je pri napravi novega pota odprla podzemeljska votlina, v kateri so se našla razna okamenela zobovja, rog

do jelena in enake reči. Jama je velika kakor kmetška hiša, bila je blizu do vrha zasuta, in je še zdaj do polovice. Ako bi se kak strokovnjak zanimal, bi nemara v tem kraju še znamenite reči našel!

— **Še nekaj iz mariborskega »Narodnega doma«.** Kakor znano, je postavila to poslopje ondota posojilnica največ zato, da dobijo narodna društva v njem prostor. Sedaj pa se pritožuje ondota klerikalni list, da je vodstvo posojilnice odreklo delavskemu in pevskega društvu »Maribor« predstavljanje v »Narodnem domu«, češ, da se preveč poško dujejo prostori. Taka motivacija je že celo klerikalcem preveč pikra. Zopet nov dokaz, da mariborski narodni voditelji ne razumejo, si pridobivati prave zaslonbe.

— **»Napredovanje« v mariborsko-ptujskem okraju.** Pri Št. Janžu na Dravskem polju so imeli »Bralno in gospodarsko društvo«, ki pa se je moralo ravnokar prostovoljno razpustiti, ker ni imelo — zaslonbe!

— **Mežnar in predmolilec.** Okrajno sodišče v Sevnici je obsodilo ondota mežnarja, voditelja in križenosca pri procesiji v štirimesečni zapor. »Po božni« mož si je napravil štampiljo trboveljskega rudarskega urada ter se priučil podpisu ravnatelja Drascha. Tako »podkovo« je delal kmetским fantom spridevala, ko so šli v rudnike na Nemško. Za vsak potrjen mesec je zahteval od fantov posebno tarifo. Vse to je delal mož »udan v božjo voljo« ter je tudi začel »svoja pisma pri svojem delokrogu s sv. križem ali pa v imenu kakega »patrona«, kakor je na pr. sv. Liguori.

— **Živinski oče.** V »državi« trapistov v Rajhenburgu so zaprli nekega kmeta, ki je izvršil na svoji lastni 13-letni hčeri živinsko hudodelstvo.

— **Afera Wallburg.** Ernst Wallburg, imenovan tudi grof Wallburg se ne izroči ljubljanski deželni sodniji; budapeštanski kazenski dvor je dotično zahtevanje odklonil z ozirom na to, da je Wallburg ogrski državljani.

— **V Ameriko** se je včeraj zvečer odpeljalo z ljubljanskega južnega kolodvora 100 oseb, ki so bile vse s Kranjskega. Policija je ujela tri fante, ki so hoteli pobegniti in se odtegniti vojaški dolžnosti. V Vižmarjih je včeraj in predvčerajšnjim vstopilo 5 fantov, ki so se odpeljali v Ameriko. Včeraj popoldne pa se je pripeljalo s poštnim vlakom več fantov do postaje Preserje, odkoder so se potem peš podali čez hribe do Škofje Loke in se odtod odpeljali naprej.

— **Ogenj.** Včeraj zvečer okoli pol 9. ure je nastal v mitnici na Marije Terezije cesti v pisarni prejemnika Ivana Kaplerja ogenj. Vnele so se bile cunje, katere so visele na peči. Ogenj sta zapazila policijski stražnik Josip Kocijančič in užitninski paznik Josip Ponikvar, katera sta strla šipo, da sta odprla okno in prišla v pisarno, ki je bila zaklenjena. Navedenca sta tudi ogenj pogasila.

— **Pogreša se** od 6. decembra m. l. 10letni deček Jožef Malenšek iz Jerce, občina Mavčice. Navedenega dne je šel z doma in se ni več vrnil. Deček ima prav majhni očesi in težko giblje desno roko. Najbrže se klati po ljubljanski okolici.

— **Najnovejše novice.** 80letnica prve italijanske tragedije Adele Ristori, omož. markize del Grillo, se je praznovala včeraj v vseh italijanskih umetniških društvih. — Potres v Zagrebu. Dne 28. t. m. so občutili v Zagrebu dva lahka potresna sunka, enega zjutraj, a enega zvečer. — Morilec starinarja Kesslerja na Dunaju se je zasledil v osebi mašinista Woborila iz Moravske. Isti je sin nadočitelja ter se je pred desetimi dnevi poročil. Uboj pa ni bil roparski, temuč v prepiru. — Kuga na ladji v Trst. Parnik »Gundulić«, ki je dospel dne 24. t. m. v Trst iz Santosa, je imel na krovu 4 kužne bolnike. Eden je umrl, tri pa je izkrcal v Rio de Janeiro. V tržaški luki so parnik opazovali, a tudi eden teh paznikov je opasno obolel. — Štrajk v svilnih predilnicah se je razširil skoraj po celi Gornji Italiji. — Zaroka bavarskega vojvode Siegfrieda z neko židinjco je baje dognana stvar, zato pa tudi izstopi vojvoda iz vojaške službe. — Hudo kaznovan ruski list. Liberalni ruski dnev-

nik »Rossija« je za vedno razpuščen. Glavni urednik Amfiteatrov je pregnan v Sibirijo, ker je smešil v podlistku carja in njegovo mater, četudi pod izmišljenimi imeni. — Še ena avstrijska vojvodinja, in sicer Marija Kristina se poroči po svojem srcu. Njena poroka s princem Emanuelom Salm-Salm se izvrši v mesecu aprilu.

— **Pohádka o Honzovi.** Baletna pantomima v peterih slikah. Napisal F. K. Hejda. Vglasbil Oskar Nedbal. — Honza (Janezek) je priljubljena narodna oseba v čeških narodnih basnih. Kdo bi ga ne poznal, dobrega korenjaka Honze, ki uniči, umori ljutega zmaja, kojemu je imela biti žrtvovana kraljevska princesinja, potem pa si jo vzame za ženo! Prvotne narodne basni, rekel bi, vseh narodov imajo slično vsebino. Grški Ahil, nemški Siegfried, srednjeveški Parsival — vsi ti junaki so nekako sorodni s češkim Honzo. Misel, vpeljati narodno basen pantomimično na oder, se je posrečila g. Nedbalu izbornu. Nedbalova glasba mojstersko razumeva basenako dejanje. Pri prvi predstavi se je igra hipoma priljubila praškemu občinstvu, ki je prenapolnilo gledališče, in navdušenje je odsevalo raz njegovega obraza. In to že precej pomeni, kajti s prepričanjem trdimo, da je češki narod ne le glasbo-ljuben, nego tudi glasbo umeva. Avtor je bil opetovano klican na oder, kjer so mu izročili veliko cvetličnih daril. Balet se ponavlja z velikim uspehom.

— **Adelaide Ristori,** najslavnejša italijanska igralka, umetnica svetovne slave, praznuje svojo 80letnico. Vsi listi pišejo obširno o njej. Italijanska kraljica vdova Margharita in cesar Viljem sta ji čestitala. Proslave umetnice se vrše v Rimu in drugod v največjem slogu. Italijanski kralj je umetnico posetil osebno. Vsa ital. mesta jo odlikujejo z darovi in s slavnostnimi predstavami.

— **Radi 10 kron umoril 6 oseb.** Iz Peterburga javljajo: 22letni delavec Tit Weski je prišel nedavno v vas Likalo, kjer je bil v rodbini Ivana Arminena prijazno sprejet. Iz govora domačih je posnel Weski, da imajo pri hiši le 10 kron gotovega denarja ter da se vrne Arminen naslednjega dne iz Peterburga in prinese denar. Weski je vstal ponoči ter je umoril s sekuro hišno gospodinjico in njeno 15letno hčer, 2 majhna dečka v starosti štirih in dveh let je zadavil; mater gospodinje, ki se je zbudila in se hotela braniti, je tudi s sekuro smrtno ranil in naposled je umoril tudi s sekuro še pastirja, ki je spal v kuhinji. Nato je vzel morilec 10 kron, steklenico špirta in nekaj obleke ter je pobegnil. Zjutraj se je vrnil hišni gospodar in je našel vso svojo rodbino mrtvo. Dan nato pa so dobili morilca v neki gostilni v Viborgu.

Društva.

— **Slovensko pevsko društvo »Lipa«** priredi v soboto, dne 1. svečana t. l. veselico s plesom v gostilni g. Poljšaka Martinova cesta št. 32.

— **Narodna čitalnica v Spod. Šiški** priredi v nedeljo, dne 2. svečana 1902, v gostilni »Burja« pri »Ančniku«. Vodnikovo besedo s plesom.

— **Prostovoljno gasilno društvo v Kranju** priredi v soboto, dne 1. svečana t. l. v prostorih »Slovenskega bralnega društva« in »Gorenjskega Sokola« plesno veselico.

— **Veselica na Bledu,** katero priredi bralno društvo se vrši 9. februarja, a ne 2. februarja. Igra se glasi: »Lok'avi ženina«.

— **Akad. podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Gradcu** priredi v petek 7. svečana 1902 v Steinfeldskih dvorinah ples, pri kojem svira godba bosanskega pešpolka št. 2. Začetek je ob 8 uri zecer. Vstopnina za osebo je 2 K, za obitelj (3 osebe) 5 K, za dijake 1 K 20 h. Ker je čisti dobiček namenjen družbi sv. Cirila in Metoda, se preplačila hvaležno sprejemajo. Z ozirom na to, da že več let ni bilo tako sijajnega plesa v Gradcu in dela odbor velike priprave, da bo ta tem krasnejši, je pričakovati mnogo vdeležbe od strani vseh v Gradcu bivajočih in tudi drugih slovanskih rodbin.

Književnost.

— **»Planinski Vestnik«.** Leto VIII. št. 1. ima tole vsebino: 1. Eden dan v Grintovih. Spisal dr. Fr. Tominšek. 2. S cepinom in vrvo. Spisal I. M. 3. Po Hrvaški Švici in okolici na kolesu. Spisal Juraj Lubič. 4. Društvene vesti. 5. Razne vesti. 6. Priziv na IV. tekmovalno slikanje.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 31. januarja. Slovenski poslanci so v današnjih jutranjih listih obelodanili komunike, v katerem na podlagi na zaupnem sestanku v Celju storjenega sklepa naznanjajo, da ako bi bila celjska postavka odklonjena, hočejo v parlamentu samem z vsemi sredstvi izvajati zadoščenje. Zbrani so tukaj zastopniki vseh treh jugoslovanskih klubov. Tudi Spinčič je tu, ker hoče Rizzi predlagati, naj se hrvatska gimnazija premesti iz Pazina v Kastav. Gotovo je, ako bi bil v proračunskem odseku sprejet Stürgkhov predlog glede celjske gimnazije in Rizzijev predlog glede pazinske gimnazije, potem začno jugoslovanski poslanci že v torkovi seji poslanske zbornice obstrukcijo s pomočjo njihovih predlogov. Vlada je o tej nameri obveščena. Čuje se, da hoče storiti, kar mogoče, da se Jugoslovani ne stori nameravana krivica, a če je ta glas resničen, se v kratkem izkaže. Nemška klerikalca Fuchs in Morsey hočeta glasovati proti zahtevi Jugoslovani; opozorjena sta bila izrečno na posledice, a vzlic temu vztrajata na svojem, Jugoslovani so sovražno stališču.

Dunaj 31. januarja. Proračunski odsek razpravlja danes o visokih šolah. Posl. d'Elvert je grmel proti ustanovitvi češkega vseučilišča na Moravskem in zahteval, da se črta tudi postavka za češko tehniko. Vlada pritiska, naj se razprave hitro vrše, da bi se danes prišle srednje šole na vrsto.

Bruselj 31. januarja. V poslanski zbornici je pri razpravi zaradi dovolitve sodnega postopanja proti nekemu poslancu prišlo do pretepa med klerikalci in socialisti. Deset razgrajčev na galeriji je bilo aretiranih. Klerikalni poslanec Verhaeger je dobil več zaušnic. Zaradi neprestanih škandalov je moral predsednik sejo zaključiti.

London 31. januarja. Lord Balfour je na neko interpelacijo izjavil, da se danes izroči nizozemski vladi odgovor na njen predlog zastran mirovnihih pogajanj med Angleško in Buri. Balfour je dejal, da čez teden predloži parlamentu tako predlog nizozemske vlade kakor odgovor angleške vlade.

Darila.

Upravništvu našega lista so poslali: Za družbo sv. Cirila in Metoda. Gospod Ivan Znidaršič v Matenjavici 5 K iz nabiralnika v njegovi gostilni „Bog in narod.“ — Živel! Za Prešernov spomenik. Na maskaradi pevskega društva „Ljubljana“ dne 19. januarja t. m. nabral invalid mladoletov v znesku 860 K. — Živel!

Dež. gledališče v Ljubljani. Stev. 62. Dr. pr. 1171.

V soboto, 1. februarja 1902.

Prvikrat na slovenskem odru:

ČAST.

Igrokaz v štirih dejanjih. Spisal Herman Sudermann. Režiser Adolf Dobrovolsky.

Prigajanja se odpre ob 7. uri. — Začetek ob 7 1/2 uri. — Konca ob 10. uri.

Prihodnja predstava bo v torek, 4. februarja.

Kham & Murnik v Ljubljani
prodajata

„Cvekov brinovec“

z zlato znamko.

(269—2)

Podpisano županstvo naznanja, da bode imela

občina Lesce

razen dosedanjih dveh semnjev še

2 nova semnja

in sicer bode prvi

dné 24. februarja (na dan sv. Matije)

in drugi

dné 29. septembra (na dan sv. Mihela).

Županstvo Lesce

dné 30. januarja 1902.

(270—1)

Umri so v Ljubljani:

Dne 29. januarja: Jakob Ženko, tesar, 53 let, Trnovske ulice št. 10, kap. — Marija Slavič, posestnica, 72 let, Poljanska cesta št. 46, ostarelost.

Meteorologično poročilo.

Vilina nad morjem 306.3 m. Srednji tlač 736.0 mm.

Jed.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Mokrina v 24 urah
30.	9. zvečer	741.8	0.0	sr. svzhod	sneg	
31.	7. jutraj	744.4	1.0	sr. svzhod	oblačno	9.7 mm.
	2. popol.	745.2	1.8	sr. jug	oblačno	

Srednja včerajšnja temperatura 0.9°, normale: -1.8°.

Dunajska borza

dné 31. januarja 1902.

Skupni državni dolg v notah	100.90
Skupni državni dolg v srebru	100.80
Avstrijska zlata renta	120.50
Avstrijska krona renta 4%	98.—
Ogrska zlata renta 4%	119.80
Ogrska krona renta 4%	96.80
Avstro-ogrsko bančne delnice	1640.—
Kreditne delnice	673.50
London vista	239.40
Nemški državni bankovci sa 100 mark	117.12 1/2
20 mark	23.44
30 frankov	19.03
Italijanski bankovci	93.30
C. kr. cekini	11.31

Stanovanje

na vogalu Kongresnega trga in Vegovih ulic, ležeče v I. nadstropju in obstoječe iz pet sob, med temi ena balkonska, s pritlikino, se odda s 1. majem t. l. (257—2)

Natančneje se izve pri hišniku, Kongresni trg št. 12, ali pa pri Jos. Lavrenčiču, Dunajska cesta št. 31

Lekcije v vijolini

v češčini in nemščini

daje mlad mož.

Vpraša naj se: Stari trg št. 11, I. nadstropje. (242)

Nerabljen

(241—3)

maskovni kostum
proda se za primerno ceno.

Židovska steza št. 2, I. nadstr.

Gostilna „pri kroni“.

V soboto, 1. februarja
domača

plesna veselica

pri kateri svira
godba na lok.

Začetek ob 8. uri zvečer.

— Vstop prost. —

K mnogobrojni udeležbi vabi

z vsem spoštovanjem

Peter Stepič

(283)

gostilničar.

Dva dijaka

iz dobre hiše se sprejmeta na hrano in stanovanje. (280—1)

Kje? pove upravništvo »Slov. Nar.«.

Gostilna

na dobrem prostoru se takoj odda.

Kje? pove iz prijaznosti upravništvo »Slov. Naroda«. (282—1)

Povodom „Slavčeve“ maskarade v „Narodnem domu“ dné 2. februarja bodo cene jedil in pijač navadne, ne povišane. (276)

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. oktobra 1901. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga des Trbiž. Ob 12. uri 24 m po noči obojni vlak v Trbiž, Beljak Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selthal v Aussee, Solnograd, čez Klein-Beifling v Steyr, v Linc na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m jutraj obojni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selthal v Solnograd, Inomost, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m dopoldne obojni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak Celovec, Ljubno, Selthal, Dunaj. — Ob 3. uri 56 m popoldne obojni vlak v Trbiž, Beljak Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz, čez Klein-Beifling v Steyr, Linc, Budejevice, Plzen, Marijine vane, Heb, Franzove vane, Karlove vane, Prago, (direktni voz I. in II. razreda), Lipako, Dunaj via Amstetten. — Ob 10. uri zvečer obojni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo. (Trst-Monakovo direktni vozovi I. in II. razreda.) — Proga v Novo mesto in v Kočevje. Obojni vlaki: Ob 7. uri 17 m jutraj, ob 1. uri 5 m popoldne, ob 6. uri 55 m zvečer. Prihod v Ljubljano juž. kol. Proga iz Trbiž. Ob 3. uri 25 m jutraj obojni vlak s Dunaja via Amstetten, Monakovega, Inomosta, Franzensfesta, Solnograda, Linca, Steyra, Aussee, Ljubna, Celovca, Beljaka, (Monakovo-Trst direktni vozovi I. in II. razreda). — Ob 7. uri 12 m jutraj obojni vlak iz Trbiž. — Ob 11. uri 16 m popoldne obojni vlak s Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plzna, Prago, (direktni vozovi I. in II. razreda), Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregence, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovca, St. Mohorja, Pontabla. — Ob 4. uri 44 m popoldne obojni vlak s Dunaja, Ljubna, Selthala, Beljaka, Celovca, Monakovega, Inomosta, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m zvečer obojni vlak s Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. — Proga iz Novega mesta in v Kočevje. Obojni vlaki: Ob 8. uri in 44 m jutraj, ob 2. uri 32 m popoldne in ob 8. uri 35 m zvečer. — Odhod iz Ljubljane drž. kol. v Kamnik. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m jutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 6. uri 50 m zvečer, ob 10. uri 25 m le ob nedeljah in praznikih v oktobru, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih in samo v oktobru. — Prihod v Ljubljano drž. kol. iz Kamnika. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m jutraj, ob 11. uri 6 m popoldne, ob 6. uri 10 m zvečer in ob 9. uri 55 m zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih in samo v oktobru. (1)

VABILO

→ domačemu →
plesnemu venčku

kateri bode

v soboto, 1. februarja 1902

v gostilni

„pri znamenju“.

K obilemu obisku vljudno vabita

(275) Terezija in Karol Lexander.

Večletna, dobre upeljana

špecerijska trgovina

z žganjetočem v Spodnji Šiški pri Maurerju se pod ugodnimi pogoji odda, oziroma prodaja.

Natančneja pojasnila dá A. Jagodič, Stari trg št. 12, II. nadstropje. (117—1)

Mesečna soba s hrano se odda.

Kje? pove upravništvo »Slovenskega Naroda«. (261—2)

Učenko

14 let staro, z dobrimi šolskimi spričevali, nemškega in slovenskega jezika popolnoma zmožno, sprejmeta takoj

Lebinger & Bergmann

trgovina z mešanim blagom v Litiji.

Mlad podobar

ki je izurjen v lesu in dobro že tudi v kamnu po vzorcih podobe delat, sprejme se takoj pri (273—1)

Alojziju Progar-ju v Celovcu.

Išče se
prva natakaraica
s kavcijo.

(272—2) Alojzija Hazlinger „pri roži“ v Ljubljani.

Mlin

v kakem prometnem kraju se želi vzeti v najem ali pa kupiti. (218—2)

Ponudbe pod: „J. R.“ poste restante, Radeče pri Zidanem mostu.

Vsak dan sveže in fine

pustne krape

priporoča slaščičarnica (2872—6)

R. Kirbisch-a

Ljubljana, Kongresni trg.

Dr. Henrik Tuma

odvetnik v Gorici

Išče

(238—3)

koncipijenta.

Ponudbe naj se pošiljajo naravnost.

Talanda
Ceylon-čaj

Je jednat, aromatičen, čist.

St. 1 v zavojčkih à K —20, K —50, K 1'25

St. 2 „ „ „ —24, „ —60, „ 1'50

St. 3 „ „ „ —32, „ —80, „ 2.—

se dobiva v vseh večjih špecerijskih trgovinah. (2593—17)

Založena 1847.

Založena 1847.

Tovarna pohoštva

J. J. NAGLAS

v Ljubljani

Zaloga in pisarna:

Turjaški trg št. 7

Tovarna s stroji:

Trnovski pristan št. 8-10

priporoča po najnižji ceni:

oprave za spalne sobe, oprave za jedilne sobe, oprave za salone, žimnate modroce, modroce na peresih, otroške vozičke, zastore, preproge itd.

